

Oświata w Gminie Zbuczyn.

System oświatowy w Gminie Zbuczyn ma dość złożoną strukturę, ze względu na dużą ilość dzieci (1676 w roku szkolnym 2013/14), dużą powierzchnię gminy (211 tys. km²), dużą liczbę miejscowości (43), jak również wielość podmiotów, które go realizują (znaczna ilość placówek niepublicznych).

Placówki publiczne to dwa duże Zespoły Szkół w Zbuczynie (szkoła podstawowa i gimnazjum – 529 uczniów) i Krzesku- Królowa Niwa (przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum – 298 uczniów), jeden mniejszy Zespół w Borkach-Kosach (szkoła podstawowa i gimnazjum – 136 uczniów) oraz Szkoły Podstawowe w Dziewulach (99 uczniów) i Czuryłach (77 uczniów). Publiczną edukację uzupełnia jeszcze Gminne Przedszkole w Zbuczynie (135 dzieci). Łącznie do publicznych placówek w roku szkolnym 2013/14 uczęszcza 1274 dzieci).

Niepublicznych placówek prowadzonych przez stowarzyszenia oświatowe jest znacznie więcej, choć, uczęszcza do nich tylko ok. 402 dzieci. Są to Przedszkola w Borkach-Kosach, Izdebkach-Kosnach, Ługach Wielkich i Punkt Przedszkolny w Dziewulach. Szkoły Podstawowe w Izdebkach-Kosnach i Ługach Wielkich oraz Gimnazja w Dziewulach i Izdebkach- Kosnach. Zespół Szkół Niepublicznych w Borkach- Wyrkach składa się z przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum).

Zespół Szkół w Borkach-Wyrkach prowadzi Regionalne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „KORNEL” , placówki w Izdebkach-Kosach - Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „KOSEM”, placówki w Ługach Wielkich Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „NADZIEJA”, przedszkole w Borkach-Kosach Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „LOGOS”, punkt przedszkolny i gimnazjum w Dziewulach Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „PRZYSZŁOŚĆ”. Dodatkowo działają w gminie jeszcze trzy stowarzyszenia oświatowe, które wspierają działalność placówek publicznych.

Tak złożony system wymaga dużych nakładów finansowych. Wydatki na oświatę to blisko połowa budżetu gminy (15.740 tys. zł przy 33.073 tys. zł w 2012 r.). Mimo znacznej subwencji oświatowej (11.230 tys. zł) w 2012 roku gmina była zmuszona dołożyć do oświaty ok. 4,5 mln zł z własnych dochodów. Te wydatki z roku na rok rosną, gdyż zwiększają się potrzeby, podczas gdy subwencja pozostaje na nie zmienionym poziomie. Oprócz licznych remontów i zakupów gmina cały czas realizuje znaczne inwestycje w tym obszarze swojej działalności. W grudniu 2012 r. oddano do użytku salę gimnastyczną w Czuryłach, której całkowity koszt budowy wyniósł blisko milion złotych. W 2013 r. opracowywany jest projekt sali gimnastycznej w Dziewulach, rozpoczęcie budowy której jest planowane na rok 2014. Koszt jej budowy będzie zapewne wyższy niż w Czuryłach.

Dużym wsparciem finansowym są również środki finansowe pozyskiwane z zewnątrz przez stowarzyszenia jak również gminę, które pozwalają na realizację różnorodnych projektów oświatowych, znacznie rozszerzających i wzbogacających ofertę edukacyjną dla dzieci w naszej gminie. Dobrym przykładem wykorzystania tych funduszy jest zbudowanie w latach 2011-12 pięciu placów zabaw przy placówkach oświatowych z programu „RADOSNA SZKOŁA”. Wartość każdego placu zabaw wyniosła ponad 100 tys. zł, z czego około połowa pochodziła ze środków zewnętrznych.

Trudno jest wyłożyć tak znaczną ilość środków finansowych z własnych dochodów, gdyż wtedy trzeba zrezygnować z innych inwestycji, takich jak np. drogi, jednak w naszej gminie uważa się, że nakłady na rozwój młodego pokolenia są najlepszą i najbardziej opłacalną inwestycją. Zwrócą się one z nawiązką po wielu latach, ale również na bieżąco mamy dowody, że się to opłaca. Nasze dzieci i młodzież od wielu lat w testach 6-klasistów i gimnazjalistów osiągają średnie wyniki znacznie wyższe niż te w powiecie. Często nawet są one porównywalne ze średnią wojewódzką lub nawet ze średnią w Siedlcach.